

Słowniczek Kancelarii Rządu

Słowniczek Kancelarii Rządu zawiera wyjaśnienia trudnych słów, które występują na szwedzkiej stronie internetowej. Wyjaśniono tutaj terminy dotyczące pracy rządu i Kancelarii Rządu.

A

Akt o sukcesji tronu

Successionsordningen (sv)

Act of Succession (en)

Najstarsza (1810 r.) z czterech szwedzkich ustaw zasadniczych. Określa zasady dziedziczenia tronu. Szwedzki skrót nazwy to SO. Patrz również: ustawa zasadnicza.

B

badanie, dyrektywa rządowa dla komisji

utredning, utredningsdirektiv (sv)

committee, committee terms of reference (en)

Patrz: komisja.

budżet państwa

statsbudget (sv)

government budget (en)

Roczny plan dochodów i wydatków państwa.

C

cenowa kwota bazowa

prisbasbelopp (sv)

price base amount (en)

Wysokość cenowej kwoty bazowej (albo „kwoty bazowej”, jak brzmiała jej wcześniejsza nazwa) zależy od wartości indeksu cen konsumenckich, KPI. Cenowa kwota bazowa jest wykorzystywana między innymi do zabezpieczenia rent i emerytur, zasiłków chorobowych, stypendiów i innych świadczeń przed spadkiem wartości w przypadku wzrostu cen towarów i usług. Kwota ta jest określana co roku.

Coreper

Comité des représentants permanents. Komitet Stałych Przedstawicieli. Składa się z ambasadorów krajów członkowskich przy Unii Europejskiej (Coreper II) oraz ich zastępców (Coreper I). Coreper przygotowuje sprawy, które będą omawiane na posiedzeniach Rady Unii Europejskiej.

cotygodniowe spotkanie sprawozdawcze

veckoberedning (sv)

weekly drafting meeting (en)

Przed podjęciem sprawy na posiedzeniu rządu, zostaje ona zreferowana odpowiedniemu ministrowi podczas tzw. cotygodniowego spotkania sprawozdawczego.

D

Departament Administracyjny

Förvaltningsavdelningen (sv)

Office for Administrative Affairs (en)

Departament wchodzący w skład Kancelarii Rządu, który zapewnia obsługę administracyjną ministerstwom, komisjom i szwedzkim przedstawicielstwom za granicą.

dochód netto

disponibel inkomst (sv)

disposable income (en)

Dochód, jakim dysponuje osoba lub gospodarstwo domowe po opłaceniu podatku i otrzymaniu przysługujących świadczeń (np. zasiłku na dzieci, zasiłku mieszkaniowego, zasiłku dla bezrobotnych).

dokument

handling (sv)

document (en)

Dokument zawiera pewnego rodzaju informację: tekst, zdjęcie lub dane przechowywane w inny sposób, np. w komputerze. Patrz również: dokument urzędowy.

dokument urzędowy

allmän handling (sv)

official document (en)

Dokument urzędowy, to dokument który wpłynął do organu administracji państwowej lub został przez niego sporządzony i jest tam przechowywany. Zgodnie z zasadą powszechnego dostępu do dokumentów urzędowych, powinny one być jawne i dostępne dla wszystkich, którzy zechcą się z nimi zapoznać, jeżeli nie są objęte tajemnicą państwową lub służbową. Patrz również: dokument, zasada powszechnego dostępu do dokumentów urzędowych oraz tajemnica państwowa i służbowa.

Doradca merytoryczny

ämnesråd (sv)

Senior Adviser (en)

Urzędnik w Kancelarii Rządu, zazwyczaj specjalista w danej dziedzinie.

Doradca polityczny

politiskt sakkunnig (sv)

political adviser (en)

Urzędnik z nadania politycznego zatrudniony w Kancelarii Rządu, który należy do najbliższych współpracowników danego ministra.

Dyrektor generalny Departamentu Administracyjnego

Förvaltningschef (sv)

Permanent Secretary (en)

Szef Departamentu Administracyjnego. Odpowiada za sprawy administracyjne w Kancelarii Rządu, które dotyczą wielu ministerstw lub komisji, których obszar działania obejmuje wiele ministerstw.

Dyrektor generalny ds. prawnych

rättschef (sv)

Director-General for Legal Affairs (en)

Wysoki urzędnik w Kancelarii Rządu, który odpowiada między innymi za sporządzanie projektów ustaw i innych aktów, a także za ich zgodność z prawem, spójność i jednolitość.

Dyrektor generalny sekretariatu

expeditionschef (sv)

Director-General for Administrative Affairs (en)

Wysoki urzędnik w Kancelarii Rządu, który odpowiada między innymi za zgodne z prawem, spójne i jednolite załatwianie spraw administracyjnych rządu.

E

Exposé rządu

Regeringsförklaring (sv)

Statement of Government Policy (en)

Wystąpienie premiera przed parlamentem podczas otwarcia obrad parlamentu.

W swoim exposé premier przedstawia cele polityki rządu.

G

Głowa państwa

statschef (sv)

Head of state (en)

Głowa państwa jest formalnie najważniejszym przedstawicielem państwa, ale nie posiada żadnej władzy politycznej. W Szwecji, będącej monarchią, głową państwa jest król lub królowa.

K

Kancelaria Premiera

Statsrådsberedningen (sv)

Prime Minister's Office (en)

Jednostka w Kancelarii Rządu, która koordynuje prace Kancelarii Rządu. Szefem Kancelarii Premiera jest premier.

Kancelaria Rządu

Regeringskansliet (sv)

Government Offices (en)

Organ administracji państwowej, który przygotowuje materiały rządowe i w inny sposób pomaga rządowi w wykonywaniu jego obowiązków. W skład Kancelarii Rządu wchodzi Kancelaria Premiera, ministerstwa i Departament Administracyjny.

komisja

kommitté (sv)

committee (en)

Tymczasowa komisja powoływana przez rząd w celu zbadania określonej sprawy i przedstawienia propozycji rozwiązań. Przedmiot działania komisji określa rząd w dokumencie noszącym nazwę dyrektywy rządowej dla komisji.

M

materiały budżetowe

budgetunderlag (sv)

budget material (en)

Propozycje organów administracji państwowej dotyczące finansowania ich działalności w najbliższych latach.

minister

statsråd/minister (sv)

minister (en)

Osoby, które wchodzi w skład rządu, są nazywane ministrami.

ministerstwo

departement (sv)

ministry (en)

Ministerstwa przygotowują zadania rządowe w ramach swoich dziedzin działalności, np. rolnictwa, kultury czy środowiska.

N

nieformalne spotkanie rządu

allmän beredning (sv)

formal government meeting (en)

Dyskusja ministrów rządu poświęcona najbardziej złożonym lub najważniejszym sprawom. Nieformalne spotkanie rządu odbywa się zwykle w czwartki po posiedzeniu rządu.

O

Oficjalne Raporty Rządu

Statens offentliga utredningar (sv)

Swedish Government Official Reports, SOU (en)

Seria publikacji obejmująca sprawozdania z badań prowadzonych przez organy państwa. Szwedzki skrót nazwy to SOU.

organ administracji państwowej

myndighet (sv)

agency/authority (en)

Urząd państwowy, który realizuje zadania publiczne w określonej dziedzinie, np. Krajowy Urząd ds. Zdrowia i Opieki Społecznej lub Urząd Podatkowy. Organy administracji państwowej podlegają rządowi.

P

pisemna informacja rządu

skrivelse (sv)

written communication from the Government (en)

Rząd może przekazać informacje parlamentowi w formie pisemnej informacji rządu.

plan finansowy

finansplan (sv)

budget statement (en)

Część projektu ustawy budżetowej i wiosennego projektu polityki finansowej określająca główne kierunki polityki finansowej.

porządek obrad

föredragningslista (sv)

agenda (en)

Lista wszystkich spraw i innych zagadnień, które będą omawiane na posiedzeniu.

Posiedzenie Rady Gabinetowej

konselj (sv)

Council of State (en)

Spotkanie rządu i głowy państwa, któremu przewodniczy głowa państwa. Zmiana rządu odbywa się zawsze na posiedzeniu Rady Gabinetowej. Patrz również: głowa państwa.

posiedzenie rządu

regeringssammanträde (sv)

cabinet meeting (en)

Spotkanie, na którym rząd podejmuje swoje decyzje. Posiedzenia rządu odbywają się z reguły w czwartki.

Premier

statsminister (sv)

Prime Minister (en)

Premier mianuje ministrów i kieruje pracami rządu.

procedura wspólnego opracowania projektu

gemensam beredning (sv)

joint drafting procedure (en)

Jeżeli jakaś sprawa rządowa ma związek z obszarem odpowiedzialności innego ministerstwa lub innego ministra we własnym ministerstwie, prace nad projektem odbywają się w porozumieniu z pozostałymi odnośnymi ministrami. Patrz również: rozesłanie do zaopiniowania.

Projekt rządowy

proposition (sv)

Government bill (en)

Projekt, np. nowej ustawy, przesyłany przez rząd do parlamentu.

Projekt ustawy budżetowej

budgetproposition (sv)

Budget bill (en)

Rządowy doroczny projekt budżetu państwa. Projekt zawiera między innymi zrewidowany plan finansowy, cele polityki budżetowej, ramy sfer wydatków, propozycje dotacji na różne cele oraz wyliczenie dochodów państwa. Projekt ustawy budżetowej zostaje złożony w parlamencie najpóźniej 20 września, z wyjątkiem roku wyborów, w którym złożenie projektu ma miejsce najpóźniej tydzień po otwarciu obrad parlamentu, o ile nie przeszkodzi w tym zmiana rządu.

Projekt wiosenny

vårpropositionen (sv)

Spring Fiscal Policy Bill (en)

Patrz: wiosenny projekt polityki finansowej.

przyznane środki

anslag (sv)

appropriation (en)

Kwota w budżecie państwa, która decyzją parlamentu może zostać wykorzystana na określony cel.

pułap wydatków

utgiftstak (sv)

expenditure ceiling (en)

Pułap wydatków to maksymalny poziom wydatków państwa. Jest to zatem maksymalna kwota, jaką państwo może wydać w ciągu danego roku.

R

Rada Legislacyjna

Lagrådet (sv)

Council on Legislation (en)

Składa się ona głównie z sędziów Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego. Rada Legislacyjna wypowiada się na temat projektów ustaw na wniosek rządu lub komisji parlamentarnej.

Radca ministerialny

kansliråd (sv)

Deputy Director (en)

Urzędnik w Kancelarii Rządu.

Radca ministerstwa

departementsråd (sv)

Director (en)

Urzędnik w Kancelarii Rządu, zazwyczaj zajmujący kierownicze stanowisko.

referent ministerialny

handläggare (sv)

executive officer (en)

Patrz: sekretarz ministerstwa.

rejestracja w dzienniku

diarieföring (sv)

registration (en)

Większość dokumentów wpływających do Kancelarii Rządu jest rejestrowana w dzienniku i otrzymuje specjalne oznaczenie – liczbę dziennika. W pewnym zakresie rejestracji w dzienniku podlegają również dokumenty sporządzane w Kancelarii Rządu. Patrz również: dokument urzędowy.

Rejestrator

registrator (sv)

senior Registry Clerk (en)

W każdym z ministerstw w Kancelarii Rządu istnieje specjalne biuro rejestratora. Pracownicy tego biura zajmują się rejestracją i archiwizacją dokumentów urzędowych dotyczących spraw, za które odpowiada dane ministerstwo. Patrz również: rejestracja w dzienniku.

rezerwa walutowa

valutareserv (sv)

foreign exchange reserves (en)

Znajdujące się w posiadaniu banku centralnego złoto, waluty i zagraniczne papiery wartościowe.

Riksdag

Riksdagen (sv) Sveriges riksdag

the Riksdag (Swedish parliament) (en)

Najwyższy organ ustawodawczy Szwecji. Riksdag (parlament) reprezentuje obywateli Szwecji i jest przez nich wybierany. Patrz również: wybory powszechne.

rozesłanie do zaopiniowania

delning (sv)

circulation for comment (en)

Sprawa lub projekt przygotowany przez jednego z ministrów w ministerstwie zostaje rozesłany do pozostałych ministrów i niektórych urzędników w Kancelarii Rządu do analizy i zaopiniowania. Patrz również: procedura wspólnego opracowania projektu.

rozporządzenie*förordning (sv)**ordinance (en)*

Wiążące przepisy wydawane przez rząd, np. dotyczące działania organów administracji państwowej.

W kontekście Unii Europejskiej rozporządzenie jest aktem prawnym wspólnoty dotyczącym wszystkich państw członkowskich, przedsiębiorstw, organów administracji i obywateli.

Rozporządzenia obowiązują w państwach członkowskich w sposób bezpośredni w swojej pierwotnej treści, co oznacza, że nie wolno ich zamieniać na inne akty prawne lub przepisy krajowe.

Rząd*regeringen (sv)**the Government (en)*

Najwyższy organ administracji państwowej w Szwecji, kierowany przez premiera.

S**sekretarz ministerstwa***departementssekreterare (sv)**Desk Officer (en)*

Urzędnik w Kancelarii Rządu, który zajmuje się przygotowaniem spraw do zatwierdzenia.

sekretarz prasowy*pressekreterare (sv)**press secretary (en)*

Urzędnik z nadania politycznego. Zajmuje się przede wszystkim kontaktami ze środkami masowego przekazu.

Sekretarz stanu*statssekreterare (sv)**State Secretary (en)*

Wysoki urzędnik z nadania politycznego w Kancelarii Rządu, który podlega bezpośrednio szefowi ministerstwa lub innemu ministrowi w ministerstwie i kieruje odpowiednimi pracami. Odpowiada on za planowanie i koordynację działań.

Sekretarz stanu do spraw zagranicznych*kabinettsssekreterare (sv)**State Secretary for Foreign Affairs (en)*

Wysoki urzędnik w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, równy rangą sekretarzowi stanu.

Seria publikacji ministerialnych*Departementsserien (sv)**Ministry Publication Series (en)*

Seria publikacji obejmująca notatki służbowe i sprawozdania opracowane w Kancelarii Rządu. Szwedzki skrót nazwy to Ds.

sfera wydatków*utgiftsområde (sv)**expenditure area (en)*

Wydatki z budżetu państwa są podzielone na sfery wydatków, które są określone w ustawie o parlamencie.

SFS

Patrz: Szwedzki Dziennik Ustaw.

SOU

Patrz: Oficjalne Raporty Rządu.

sprawa

ärende (sv)

matter (en)

W Kancelarii Rządu występują dwa rodzaje spraw – sprawy rządowe i sprawy kancelarii. Przykładem spraw rządowych są projekty nowych ustaw. Sprawy kancelarii dotyczą ogólnie kwestii związanych z Kancelarią Rządu, np. zatrudniania pracowników.

sprawozdanie

betänkande (sv)

committee report (en)

Raport lub propozycja specjalnego eksperta lub komisji wyznaczonej przez rząd, zazwyczaj publikowane w Oficjalnych Raportach Rządu (SOU). Komisje parlamentarne również publikują swoje stanowiska w postaci sprawozdań.

szef ministerstwa

departementschef (sv)

Head of Ministry (en)

Minister będący szefem danego ministerstwa, np. minister rolnictwa lub minister finansów. Patrz również: minister.

Szwedzki Dziennik Ustaw

Svensk författningssamling (sv)

Swedish Code of Statutes (en)

Publikacja, w której są ogłaszane ustawy uchwalone przez parlament oraz rozporządzenia wprowadzone przez rząd. Szwedzki skrót nazwy to SFS.

T

tajemnica państwowa i służbowa

sekretess (sv)

secrecy (en)

Wyjątek od zasad powszechnego dostępu do dokumentów urzędowych i wolności wypowiedzi. Wyjątki mogą dotyczyć informacji związanych ze stosunkami Szwecji z innymi państwami, bezpieczeństwa państwa lub danych osobowych o charakterze poufnym.

U

Ustawa o rządzie

Regeringsformen (sv)

Instrument of Government (en)

Jedna z czterech szwedzkich ustaw zasadniczych. Ustawa o rządzie określa podstawowe zasady ustroju państwa szwedzkiego. Szwedzki skrót nazwy to RF. Patrz również: ustawa zasadnicza.

Ustawa o wolności prasy

Tryckfrihetsförordningen (sv)

Freedom of the Press Act (en)

Jedna z czterech szwedzkich ustaw zasadniczych. Reguluje między innymi wolność wypowiedzi w druku oraz prawo dostępu do dokumentów urzędowych (zasada powszechnego dostępu do dokumentów urzędowych). Szwedzki skrót nazwy to TF. Patrz również: ustawa zasadnicza.

Ustawa o wolności wypowiedzi

Yttrandefrihetsgrundlag (sv)

Fundamental Law on Freedom of Expression (en)

Najnowsza (1991 r.) z czterech szwedzkich ustaw zasadniczych. Reguluje wolność wypowiedzi w innych środkach przekazu niż drukowane. Szwedzki skrót nazwy to YGL. Patrz również: ustawa zasadnicza.

ustawa zasadnicza

grundlag (sv)

fundamental law (en)

Ustawa dotycząca zarządzania państwem. Szwecja posiada cztery ustawy zasadnicze, są to:

Ustawa o rządzie z 1974 roku, Akt o sukcesji tronu z 1810 roku, Ustawa o wolności prasy z 1949 roku i Ustawa o wolności wypowiedzi z 1991 roku.

W

Wiosenny projekt polityki finansowej

ekonomisk vårproposition

Spring Fiscal Policy Bill (en)

Projekt zawierający proponowane kierunki przyszłej polityki finansowej i stanowiący pierwszy etap procesu przygotowania budżetu. Projekt wiosenny zawiera między innymi plan finansowy, proponowany pułap wydatków oraz opracowany przez rząd wstępny podział wydatków państwa pomiędzy sfery wydatków na następny rok budżetowy. Projekt wiosenny zostaje złożony w parlamencie najpóźniej 15 kwietnia.

wniosek o zaopiniowanie projektu

remiss (sv)

proposal referred for consideration (en)

Wniosek o opinię. W ramach procedury opiniowania organy administracji państwowej, organizacje i inne instancje opiniujące otrzymują możliwość wypowiedzenia się w sprawie projektu.

wniosek o zaopiniowanie projektu przez Radę Legislacyjną

lagrådsremiss (sv)

proposal referred to the Council on Legislation for consideration (en)

Przesłanie projektu ustawy przez rząd lub komisję parlamentarną do Rady Legislacyjnej w celu zaopiniowania.

wniosek poselski

motion (sv)

motion (en)

Projekt złożony w parlamencie przez jednego lub kilku deputowanych. Wnioski poselskie są często kontrpropozycją w stosunku do projektów rządowych.

wotum nieufności

misstroendeförklaring (sv)

declaration of no confidence (en)

Jeżeli ponad połowa deputowanych do parlamentu zadecyduje w głosowaniu o braku zaufania do premiera, cały rząd musi podać się do dymisji. Wotum nieufności może również dotyczyć pojedynczego ministra.

wybory

val (sv)

election (en)

Patrz: wybory powszechne.

wybory powszechne*allmänna val (sv)**general election (en)*

Wybory do parlamentu, rad gmin i rad województw odbywają się co cztery lata w trzecią niedzielę września. Wybory do Parlamentu Europejskiego odbywają się co pięć lat na przełomie wiosny i lata. Pomiędzy wyborami zwykłymi mogą odbywać się wybory uzupełniające do parlamentu.

wytyczne w sprawie wydatkowania środków*regleringsbrev (sv)**appropriation directions (en)*

Wytyczne rządu dla organu administracji państwowej określające między innymi wielkość środków, jakie ma do dyspozycji dany organ i w jaki sposób środki te należy rozdzielić na poszczególne zadania.

Z**zasada powszechnego dostępu do dokumentów urzędowych***offentlighetsprincipen (sv)**principle of public access to official documents (en)*

Zasada gwarantująca wszystkim obywatelom prawo dostępu do dokumentów urzędowych, które wpłynęły do organów administracji państwowej lub zostały przez nie sporządzone.

REGERINGSKANSLIET**Government Offices
of Sweden**